

Sl 16 Sigtuna, Kv. Trädgårdsmästaren 9–10

Litteratur: M. Åhlén, Runfynd 1988, i: Fornvännen 85 (1990), s. 36 f.; H. Gustavson, Arbetet vid Runverket, Stockholm, i: Nytt om runer 5 (1990, publ. 1991), s. 25.

Äldre avbildning: M. Åhlén, a.a. s. 36.

Signum i Samnordisk runtextdatabas: U Fv1990;36

Ett avbrutet revben av nöt med runinskrift påträffades vid arkeologisk undersökning år 1988 i kv. Trädgårdsmästaren 9–10 (Ruta 17:1. Fyndnummer 1291). Fyndet gjordes i ett hörnhärdshus (Hus 6/23) enligt undersökningsrapporten (A. Wikström et al., Fem stadsgårdar (2011), s. 135 f). Datering till 1230–1260 (fas 10). Revbenets längd är 185 mm, bredd 29 mm och tjocklek 7 mm. Runhöjd 23 mm (4 u).

På en av benets sidor finns fem runor, som delvis är svårlästa på grund av vittring.

Fig. 1. Runbenet Sl 16 från Kv. Trädgårdsmästaren 9–10. Foto Bengt A. Lundberg 1988/Riksantikvarieämbetet.

Inskrift:

ikiuat
5

Inghvat(r)(?).

»Ingevat(?)»

Till läsningen: 1 i är ytterst grund och kan endast anas vid släpljus. I runa 5 är toppen av huvudstaven vittrad. Till höger vid huvudstaven strax under mitten är en ensidig omkring 5 mm lång bistav ristad snett uppåt höger i brant vinkel mot huvudstaven. En högt ansatt ensidig bistav något litet under huvudstavens topp är ristad snett nedåt vänster. Runan läses **at**, en läsning **tk** är inte sannolik.

Enligt Åhlén (1990) lyder inskriften **ikiuat** och skulle kunna återge en form av mansnamnet *Ingi(h)vatr*. Hon uppfattar väl inskriften så att ristaren har placerat **a**-bistaven till höger om huvudstaven för att undvika att runan läses som **o**. Anmärkningsvärd är nollbeteckningen av *r* efter *t* i nominativformen, vilket inte förekommer i övriga sammansatta mansnamn på *-vatr*. Dessa återfinns med mer än tio olika förleder i runsvenskan, men antalet belägg för vart och ett av namnen är få. Ett undantag i fråga om frekvens är *Sighvatr*, som förekommer ett femtontal gånger. Även om något mansnamn *Ingi(h)vatr* inte är belagt

Runristade lösföremål från Sigtuna

Sl 16 Sigtuna, Kv. Trädgårdsmästaren 9–10

tidigare, den felaktiga formen **ikiuatr** på U 306 avser samma person som på U 311 benämns **inkihualtr**, *Ingivaldr*, talar formen **ikiuat** med bindrunan **at** och mängden av olika sammansatta namn på *-hvatr* och förekomsten av ett kortnamn *Hvatr* (G 97, G 159) för att namnet på Sl 16 skall tolkas som *Ingihvat(r)*.

Fig. 2. Detalj av inskriften med runorna 2–5. Foto Bengt A. Lundberg 1988/ Riksantikvarieämbetet.

Detta dokument ingår i en digital utgåva av runristade lösföremål från Sigtuna. Dessa publiceras fritt tillgängliga på Internet.

Texten är ännu preliminär och kan komma att revideras. Hittar du felaktigheter eller känner till källor som inte har utnyttjats är du välkommen att meddela författaren dessa på nedanstående e-postadress.

Författare: Helmer Gustavson
Kontakt: magnus.kallstrom@raa.se

Riksantikvarieämbetet
Box 1114, 621 22 Visby
Tel. 08-5191 8000, Fax 08-660 7284
www.raa.se